

Dybwad Brochmann var redd da tyskerne kom.

Valgte å forsøke å rehabilitere seg, hos dem.

Dybwad Brochmann.

Voss, 5. mai.

(NTB.) Bertram Dybwad Brochmann hadde tilbudt å leie et større lokale til rettsforhandlingene mot ham som begynte her i morges, men tilbudet ble avslått og retten satt i det vanlige lille lokalet som brukes til herredsrettens møter. Det er bare plass til en håndfull tilhørere, og ingen kom inn uten å vise adgangskort.

Retten administrertes av konst. sorenskriver Dagfinn Næshheim med kaptein Martin Mølster og handelsmann Nils Berge som domsmenn. Aktor er overrettssakfører Mossige Nygaard og tiltaltes forsvarer er høyesterettsadvokat Johan Utne, Bergen. Det vil bli avhørt 10—12 vitner.

Dommeren leste opp tiltalebeslutningen som i alt inneholder 7 tiltalepunkter og er utferdiget etter både straffelovens § 86 og landssvikanordningens § 51. Tiltalen går bl. a. ut på at Dybwad Brochmann i minst 5 tilfelle har forledet folk til å melde seg inn i NS. Ellers omfatter tiltalen at han i juli 1940 talte i Kringkastingen og fremholdt at krigen var en verdensrevolusjon. Med utgangspunkt i dette artet talen seg som et angrep på Norges allierte, England, og på norsk politikk som søkte tilknytning til England. Han oppfordret lytterne til å gi tyskerne og Tysklands fører den støtte de måtte ha for å kunne gjennomføre sin verdensrevolusjon. Han holdt senere et offentlig foredrag i Bergen der han angrep Regjeringen og Kongen og bl. a. uttalte: «La oss forsøke å samle hele Norden omkring Hitlers verdensrevolusjon.» I september 1940 utga han på eget forlag en bok der han ga lignende oppfordringer. I boken gikk han også inn for den nasjonalsosialistiske

idé og uttalte at hvis han hadde eid det norske folks tillit, ville han med glede ha gått i spissen for forsøkt å danne et godt samarbeid med tyskerne.

Aktor gjennomgikk saken og nevnte at 1 mai 1933 var tiltalte i Berlin og traff bl. a. sjefen for den tyske vinterhjelpen, gauleiter Hildenfeldt, som forestilte ham for Goebbels. Dybwad Brochmann ga en uttalelse til Hildenfeldt etterpå, der han ga uttrykk for at det gledet ham meget å lære nasjonalsosialismen å kjenne, og han lovet å gi en objektiv fremstilling av sine inntrykk. Han advarte mot at nazistene bygger for ensidig på raselæren.

I 1937 skrev han et åpent brev til Hitler som viser begeistring for nasjonalsosialismen, men går mot voldspolitikken og jødeforfølgelsen. I 1936 var Brochmann i Wien og holdt et foredrag for en forsamling av jøder. Tiltalte har før 1940, uttalte aktor videre, utført handlinger som kunne vekke irritasjon hos tyskerne, og da tyskerne kom til Norge, var han redd. Spørsmålet ble

(Fortsettes side 2, spalte 6.)
(Dybwad Brochmann —)

Dybwad Brochmann

Forts. fra 1. side.

hvordan han skulle klare å gardere seg. Han tenkte på å forlate landet, sto i forhandlinger om kjøp av en skøyte og fikk også tilbud, men planen ble ikke realisert. Han valgte da å forsøke å rehabilitere seg. Allerede i 1940 skrev han et brev til den tyske propaganda-sjefen i Bergen, Engelbrecht, et brev som etter aktors mening er det viktigste dokument i saken, fordi det kaster lys over så meget som hendte siden. Han søkte om adgang og bistand til å reise til Tyskland for å studere nasjonalsosialismen.

Dybwad Brochmanns sak for Høyesterett.

Høyesteretts kjæremålsutvalg har henvist Bertram Dybwad Brochmanns anke over Voss herredsretts dom av 13. mai til behandling for Høyesterett. Ved herredsretten ble Brochmann dømt til fengsel i 3 år og 6 måneder, samt ret-tighetstap. Anken gjelder lovanvendelsen og straffutmålingen.

Jeg var ikke nazist - jeg bekjempet tyskerne, sier Dybwad Brochmann.

Voss, 6. mai.

(NTB.) Rettssaken mot Dybwad Brochmann fortsatte i dag. Tiltalte begynte med å si at han lenge hadde ventet på et høve til å få renvasse seg. Han hadde ikke tro på at en mann kunne bli sperret inne og pålagt munnskurv slik som det var skjedd med ham. Hele anklagen mot ham i-ligger på den feilen at en ikke forstår hans grunnsyn. Han kjempet ikke mot tyskerne med våpen, men hadde tyskerne forstått hva han egentlig ville, ville han sikkert blitt skutt. Jeg kan ikke forstå, sa tiltalte, at vi i et demokratisk samfunn skal straffes for at vi vil ha sannheten på bordet.

Dommeren ba ham fatte seg i kort-het med hensyn til redegjøringen for sitt politiske grunnsyn, som tiltalte så kom nærmere inn på.

Nasjonalsosialist var jeg aldri, sier tiltalte, og jeg vil heller ikke bli det. Jeg har bekjempet tyskerne. Etter hans mening banket det et norsk hjerte på hver eneste side av hans bok. Det var ikke riktig at han hadde fortsatt sin politiske virksomhet etter 25. september 1940. Han hadde aldri oppfordret noen til å bli frontkjemper og han ville spørre hva som kunne være grunnen til at påtalemyndigheten bare hadde meddelt nedsettende ting om ham og ikke nevnt noe som var i hans favør. Etterat «9. april» var kommet ut ble det forbudt å drive noe annet enn NS. propaganda. Hva skulle jeg gjøre — det betydde 5—6000 kroner for meg og det var ubehagelig for en mann som ikke har noe å tape. Så gikk jeg direkte til Gulbrand Lunde og han sa at det såvisst ikke var noe i veien for å sende boken ut.

Tiltalte kom inn på det åpne brevet han hadde skrevet til Hitler og som Müller Franken hadde rådet ham til å ødelegge og ikke spre så lenge det var tyskere i landet, ellers var Samfunns-partiet flere steder i landet utsatt for forfølgelse både av NS og tyskerne.

Hvis det er sant at jeg ville hjelpe tyskerne, hvorfor gikk jeg da ikke inn i NS og hvorfor stoppet jeg Samfunns-liv, og hvorfor likviderte jeg forlaget?